

Příloha k protokolu o SZZ č.....

Diplomant: **MACHOVÁ
Marie**

Vysoká škola: PF JU České Budějovice

Katedra: výtvarné výchovy

Aprobace: ČJ-Vv

Datum odevzdání posudku: 8.1. 2009

Vedoucí diplomové práce

odb. as. PhDr. Viktor Kubík, Ph.D.
.....

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(téma)

Politické a angažované umění

M.Machová se ve své diplomové práci věnuje tématu, jehož název může u čtenáře mé generace vyvolat rozpačité pocity či perverzní rozkoš z absurdnosti, ale obsah předkládané práce nemíří do minulosti, nýbrž k současnosti. Přesněji by měla být práce nazvána „Současné politické a angažované umění.“ Tak je též definován cíl práce hned v úvodu. Jenomže problém je v historickém kontextu našeho umění posledních 19 let, které nevisí ve vzduchoprázdnu, ale nese v sobě pečeť předešlé tradice (z časů bolševického režimu). Tím lze vysvětlit i místní odpor části oslovených umělců (i části kritiků) k zařazení do této kategorie (či definování sledovaných pojmů), stále v obecném povědomí zavánějící stalinistickým zápachem. V tomto smyslu si autorka vybrala velice náročné téma, jak svojí aktuálností, tak otevřeností.

K jednoznačně pozitivním stránkám předkládané práce patří její přehledná logická struktura, čtivá forma i snaha autorky přistoupit co nejexaktněji ke sledovanému tématu: od nelehké definice pojmů politického a angažovaného umění, které se proměňují v závislosti na politickém a civilizačním (i geografickém) kontextu, přes orientační nástin vývoje obsahu i formy sledovaného tématického okruhu umění, až po snahu co nejpřesněji zdokumentovat umělecké aktivity na tomto poli (vč. censurních zásahů) od 90.let 20.století do současnosti, a to s důkladným poznámkovým aparátem a širokým rozsahem značně rozptýlené literatury i ne vždy snadno dostupných pramenů. Problémem u takového tématu jsou tendenční zdroje informací, u nichž chybí dostatečný časový odstup. Zůstat nestranným je velmi těžké – autorka se o tuto nepředpojatost snaží, co jí síly stačí, ale následkem je pozitivistický souhrn faktů, minimálně okomentovaný autorkou, což osobně hodnotím rovněž velmi kladně. On totiž již způsob utřídění faktů je svého druhu komentářem – zvláště jde-li o současné umění. Hlavním a vlastně jediným možným zdrojem informací jsou individuálně roztržštěné názory jednotlivých kritiků i stylizované výpovědi samotných umělců. Historik umění podle C.Schnaaseho je schopen porozumět umění lépe, než jeho autor. Sledované téma je však ve sféře hodnotící disciplíny dějin umění – v oblasti výtvarné kritiky, nikoliv přímo v dějinách umění. Je velmi těžké psát shrnující umělekohistorickou studii, pokud se tvůrci předmětu zkoumání mohou bránit, protože ještě žijí „a co horšího,“ dokonce dál tvoří.

K formálním prohrškům předkládané práce patří pouze drobnosti: jednak opomenuté korektury (např. v anotaci podivné dělení slova „u-mění“), za druhé, v popisících obrázků vypadla instituce a místo uložení děl (zejm.obr.6, 10-19), ačkoliv tyto informace jsou v navazující příloze (s.111-114) a do třetice, rovněž forma opakovaných citací (s nadbytečným křestním jménem, ale naopak bez data vydání) působí poněkud nezvykle, avšak tento systém autorka důsledně zachovává, takže jde jen o drobnost, která neubírá obsahové srozumitelnosti informací.

Obsahové prohršky mají charakter otázek. Nejsm si jist, zda politické umění je u nás opravdu „neoprávněně“ považováno za účinnou strategii ke zviditelnění se v médiích, která má proslavit své tvůrce (s.78). Na druhou stranu, i kdyby tomu tak bylo, nesnižuje to samotné výkony tvůrců a nebere jim to právo, takto postupovat, ať už dotčení umělci říkají cokoliv. Za druhé, trochu vypadlo z kontextu sledovaného tématu období protektorátu a uměleckých aktivit za 2.světové války, ale jsem si vědom, že důsledné zpracování tohoto okruhu by přesáhlo mimo sledované téma a v každém případě i nad úroveň magisterské práce. Za třetí, u kapitoly II.6 si nejsem zcela jist oprávněností hovořit o censuře v případě T.Vaňka (Particip č.22) na s.60, dále v souvislosti s Politik-um/New-Engagement (kap.II.6.2, s.65-66) – nevím, že by Kapitol ve Washingtonu či Elysejská pole v Paříži mohla být předmětem obdobných akcí, nevyčválanost našeho prostředí se v této věci projevila spíše tím, že něco takového mohlo být plánováno, rozběhly se přípravy a v zápětí bylo vše trapnou formou zameteno pod stůl. Taktéž případ skupiny Zhotoven (červen 2007 – fiktivní jaderný výbuch v Krkonoších, s.70-71), reakce státní administrativy mi připadá zcela správná a výsledek civilizovaný (i když za ideální bych osobně považoval odsouzení umělců a následné omilostnění – v zemi s tak zběsilými dějinami by už konečně měl být soukromý majetek považován za nedotknutelný) – podle mne nejde o censuru. Práce M.Machové rozhodně splňuje podmínky k obhajobě a vzhledem k nelehkému tématu i maximálně přínosné úrovni snesených a dobře utříděných informací ji navrhuji klasifikovat jako výbornou.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

Viktor Kubík, v.r.

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 8. ledna 2009

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------